

Sygn. akt: IV RC 416/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2023r.

Sąd Rejonowy w Rybniku Wydział IV Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Grażyna Grzybczyk

Protokolant: Iwona Turska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lutego 2023r. w R.

sprawy z **powództwa J. P. działającej przez matkę A. C.**

przeciwko P. P.

o podwyższenie alimentów

- 1) podwyższa alimenty od pozwanego P. P. na rzecz małoletniej J. P. z kwoty po 850 zł miesięcznie do kwoty po 1.400 zł miesięcznie/ jeden tysiąc czterysta złotych/ płatne do rąk matki A. C. do dnia 15-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w terminie płatności którejkolwiek z rat począwszy od dnia 01 lutego 2023 roku, a to w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z dnia 25 lutego 2020 roku w sprawie II RC 344/19;
- 2) w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- 3) zasądza od pozwanego P. P. na rzecz A. C. kwotę 1.800 zł /jeden tysiąc osiemset złotych/ tytułem kosztów zastępstwa adwokata, odstępując w pozostałym zakresie od obciążania stron kosztami postępowania;
- 4) nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.
- 5) Sygn. akt IV RC 416/22

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 lutego 2023 roku

Małoletnia J. P. działająca przez matkę A. C. domagała się podwyższenia alimentów od pozwanego P. P. ustalonych na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek (...) w R. z dnia 25 lutego 2020 roku w sprawie II RC 344/19 z kwoty po 850 zł miesięcznie do kwoty po 2000 zł miesięcznie.

6) W uzasadnieniu żądania podano, że alimenty na rzecz małoletniej zostały uregulowane w wyroku rozwodowym P. P. i A. C.. Dotychczasowy obowiązek alimentacyjny pozwanego ustalono na kwotę po 850 zł miesięcznie. Małoletnia J. P. jest w okresie dojrzewania, co determinuje wzrost kosztów jej utrzymania. W ostatnim czasie znacznie zwiększyły się wydatki na opłaty mieszkaniowe w tym za media oraz wydatki na żywność, odzież i edukację. Wysokość dotychczasowych świadczeń alimentacyjnych pozwanego nie pokrywa aktualnych kosztów utrzymania małoletniej powódki. Miesięczne koszty utrzymania małoletniej ustalono na poziomie ok. 2.100 zł nie wliczając w to rocznych wydatków na rzecz małoletniej. Ponadto wskazano, że pozwany nieregularnie spotyka się z małoletnią powódką (k. 3-4v).

7) Pozwany w odpowiedzi na pozew wnosił o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu kwestionował żądanie pozwu zarówno co do zasadności, jak i co do wysokości. Pozwany regularnie łoży na utrzymanie małoletniej córki, natomiast niewielka kwota zaległości spowodowała wszczęcie postępowania egzekucyjnego i w konsekwencji zajęcie jego rachunku bankowego. Ponadto wskazał, że niemożliwym jest aby w okresie od 2020 roku tj. od czasu ustalenia dotychczasowych alimentów sytuacja finansowa stron oraz koszty utrzymania małoletniej zmieniły się na tyle by uzasadniało to zmianę orzeczenia w przedmiocie alimentów. Zakwestionował również wysokość deklarowanych kosztów utrzymania małoletniej wskazując, że koszty deklarowane w postępowaniu rozwodowym były wyższe, niż przedstawione w pozwie. Pozwany aktualnie zamieszkuje razem ze swoimi rodzicami oraz pełnoletnimi synami O. i O., których to wspomaga finansowo, bowiem nie są w stanie w pełni utrzymywać się samodzielnie. Zdaniem strony pozwanej strona powodowa nie wykazała istotnych zmian w zakresie usprawiedliwionych potrzeb przemawiających za obciążeniem pozwanego alimentami w kwocie po 2000 złotych miesięcznie (k. 53-57).

9) **Sąd ustalił następujący stan faktyczny:**

10) Małoletnia powódka J. P. urodzona (...) pochodzi ze związku małżeńskiego A. C. i P. P.. Małoletnia ma dwóch starszych braci – O. P., urodzonego (...) i O. P., urodzonego (...).

11) Związek małżeński rodziców małoletniej został rozwiązany wyrokiem Sądu Okręgowego w G. Ośrodek (...) w R. na mocy którego wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnią J. i O. została pozostawiona obojgu rodzicom, a piecza nad małoletnimi powierzona została matce. Nadto pozwany został obciążony obowiązkiem alimentacyjnym na rzecz małoletnich dzieci w kwocie po 850 złotych.

12) W chwili orzekania matka małoletniej od kilku miesięcy przebywała na zasiłku chorobowym, który wynosił średnio 1800 zł miesięcznie, natomiast ojciec otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 2600 zł brutto miesięcznie oraz dodatkowo ok. 1750 zł miesięcznie z tytułu sprawowanego nadzoru budowlanego oraz czynszu za najem lokalu.

14) (**dowód** : akta sprawy II RC 344/19, zwłaszcza odpisy zupełne aktów urodzenia k. 8-10, protokół k. 259-260, wyrok k. 264)

15)

16) Małoletnia powódka J. P. ma obecnie 16 lat. Jest uczennicą II klasy szkoły średniej (liceum). Miesięczne koszty utrzymania małoletniej kształtują się następująco:

17) - wyżywienie 1000 zł;

18) - środki czystości 250 zł;

19) - odzież i obuwie 200 zł;

20) - korepetycje 420 zł (70 zł za godzinę);

21) - kieszonkowe 150 zł;

22) - komunikacja miejska (e-karta) 10 zł;

23) - zajęcia dodatkowe 130 zł;

24) - okulista 60 zł;

25) **Łącznie: 2220 zł**

26)

27) Małoletnia mieszka wraz z matką w wynajmowanym mieszkaniu. Małoletnia jest jednym z jej trójki dzieci, jednakże poza małoletnią aktualnie nie ma nikogo na utrzymaniu. Dorośli synowie mieszkają razem z pozwanym. Koszty mieszkaniowe strony powodowej stanowią:

28) - czynsz 1400 zł (co stanowi 700 zł w przeliczeniu na jedną osobę)

29) - gaz (w tym ogrzewanie) ok. 300 zł tj. od 100 zł w miesiącach letnich do 600 zł w miesiącach zimowych;

30) - prąd 120 zł;

31) - woda 100-120 zł;

32) - opłata za śmieci 11 zł od osoby;

33) - abonament 60 zł;

34) - Internet 49 zł

35) **Łącznie: 2051 zł (1025 zł w przeliczeniu na jedną osobę)**

37) Małoletnia leczona jest alergikiem, średnio raz w roku uczęszcza do dermatologa. Koszt wizyty to ok. 100-150 złotych. Ponadto jest ona uczulona na laktozę i w związku z tym musi zażywać leki oraz stosować się do specjalnej diety zawierającej produkty bez laktozy, stąd koszt wyżywienia jest nieco wyższy niż przewidują zasady doświadczenia życiowego w tego typu sprawach.

38) Matka małoletniej A. C. ma obecnie 48 lat, z zawodu jest doradcą biznesowym. Od września 2020 roku prowadzi działalność gospodarczą na podstawie umowy franczyzy. Jest to jeden ze sklepów sieci (...). Średni miesięczny dochód matki małoletniej wynosi ok. 3000-4000 zł. Wynika on z księgi przychodów i rozchodów. Zarobki matki powódki w ostatnim czasie były uzależnione od takich czynników jak okres pandemii oraz inflacja, a ponadto opłaca zatrudnionych pracowników.

39) A. C. choruje na depresję i w związku z tym przyjmuje leki. Koszt leków to kwota 100-120 zł. Uczęszcza również na wizyty u psychiatry. Koszt wizyty to 170 zł. Odbywają się one raz na dwa miesiące. Uczestniczy także w odpłatnej terapii w ośrodku (...). Koszt jednej sesji to 90 zł. Sesje te odbywają się raz w tygodniu.

40) Matka małoletniej pobiera świadczenie 500+ na rzecz córki. Otrzymała dodatkowe świadczenie (...), ale mimo wszystko musiała zakupić podręczniki do szkoły dla małoletniej za kwotę 400 zł. Ponadto opłaca komitet rodzicielski w wysokości 100 zł oraz ubezpieczenie w wysokości 45 zł. Natomiast w okresie wakacyjnym matka małoletniej opłaca swojej córce wyjazd za kwotę ok. 4000 zł.

41) Pozwany ma obecnie 49 lat. Z zawodu jest inżynierem budownictwa. Aktualnie jest zatrudniony w spółce (...) Sp. z o.o. na stanowisku inspektor-kierownik budowy. Z tego tytułu otrzymuje średnie miesięczne wynagrodzenie w kwocie ok. 3010 zł brutto (2597,32 zł netto). Dodatkowo nadzoruje roboty budowlane na rzecz innych podmiotów z czego uzyskuje miesięczne wynagrodzenie w granicach ok. 2000-3000 złotych. Ponadto uzyskuje kwotę 700 zł z tytułu czynszu za najem lokalu.

42) Pozwany mieszka wraz z pełnoletnimi synami O. P. i O. P. oraz swoimi rodzicami - U. i F. P.. A. C. jest właścicielką lokalu oraz nadbudowy, które udostępnia pozwanemu oraz pełnoletnim synom, mieszkającym razem z nim. Natomiast rodzicom pozwanego przysługuje prawo dożywocia. Ponadto matka małoletniej powódki opłaca podatek od tejże nieruchomości.

43) Koszty mieszkaniowe strony pozwanej w ujęciu średniomiesięcznym stanowią:

44) - gaz (w tym ogrzewanie) ok. 1000 zł tj. od 200 zł w miesiącach letnich do 1800 zł w miesiącach zimowych;

45) - prąd 250-300 zł;

46) - woda 350 zł;

47) - śmieci 110 zł;

48) - podatek 135 zł;

49) **Łącznie: 1845 zł**

50)

51) Pozostałe miesięczne koszty utrzymania w rodzinie pozwanego stanowią:

52) - wyżywienie 2500 zł;

53) - odzież i obuwie 400 zł;

54) - lekarstwa 200 zł;

55) - rozrywka (np. karnety na siłownię) 200 zł;

56) - wydatki szkolne syna O. 150 zł;

57) - czesne za studia wyższe syna O. 450 zł;

58) - kieszonkowe 200 zł;

59) - kredyt 690 zł;

60) - alimenty na rzecz małoletniej J. 850 zł (aktualnie kwota ta jest nieco wyższa z uwagi na czynności komornicze);

61) - Internet 150 zł;

62) - telewizja 95 zł;

63) **Łącznie: 5885 zł**

64)

65) Rodzice pozwanego płaca mu 1500 zł miesięcznie za swój udział w utrzymaniu. Natomiast najstarszy syn O., który już pracuje zarobkowo płaci ok. 500-800 zł ojcu na swoje utrzymanie.

66) Ponadto pozwany leczy się kardiologicznie i w związku z tym przyjmuje leki. Koszt leków to kwota ok. 200 zł. Uczęszcza również na wizyty kontrolne u specjalisty. Koszt wizyty to 140 zł. Odbywają się one raz na dwa miesiące. Uczestniczy także w terapii psychologicznej raz lub dwa razy w miesiącu. Koszt terapii to 200 zł za godzinę.

68) (**dowód** : wyrok w sprawie II RC 344/19 (k. 6), akt urodzenia małoletniej (k. 7), rachunki oraz potwierdzenia płatności strony powodowej (k. 8-27, k. 29-36, k. 222-227, k. 229, k. 243-244), informacja dot. podatku od nieruchomości za 2021 r.(k. 28), rachunki oraz potwierdzenia płatności strony pozwanej (k. 79-118, k.121-128, k. 249), PIT-11 spółki (...) (k. 71-72 oraz k. 73-74), umowa zlecenie (k. 77-78), umowa o kredyt gotówkowy (k. 119-120v), umowa o pracę O. P.

k. 129, zeznania stron (k. 173-179), akt notarialny oraz dokumentacja dot. służebności mieszkania

(k. 206-213), dokumentacja Urzędu Skarbowego w R. (k. 216-217), zaświadczenia lekarskie (k. 221, k. 228, k. 230, k. 246-248, k. 250, k. 286-291), PIT-36 pozwanego (k. 251-271), oświadczenie O. P. (k. 285), zeznania O. i O. P. (k. 296-298), akta II RC 344/19).

69)

70) Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zeznań stron oraz w oparciu o zebrane w sprawie dokumenty, szczegółowo powyżej opisane. Sąd ocenił materiał dowodowy jako spójny, logiczny i wzajemnie się uzupełniający. Strony nie składały dalszych wniosków dowodowych, a Sąd uznał przeprowadzone postępowanie dowodowe za wystarczające do merytorycznego rozstrzygnięcia.

72) **Sąd zważył co następuje.**

73) Zgodnie z treścią art. 133 § 1 kro, każdy z rodziców obowiązany jest do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Zakres świadczeń alimentacyjnych ustawodawca określił w art. 135 § 1 kro, uzależniając go od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

74) Przez usprawiedliwione potrzeby należy rozumieć potrzeby, których zaspokojenie zapewni podmiotowi uprawnionemu do alimentów odpowiedni rozwój fizyczny i duchowy. Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można przy tym - co wskazano w orzecznictwie Sądu Najwyższego - odrywać od pojęcia zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Pojęcia te (usprawiedliwione potrzeby uprawnionego i możliwości majątkowe oraz zarobkowe zobowiązanego) w praktyce pozostają bowiem we wzajemnej zależności i obie te przesłanki wzajemnie na siebie rzutują, zwłaszcza przy ustaleniu przez sąd wysokości alimentów (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 października 1969 r., III CRN 350/69, OSNPG 1970/2/15).

75) Zgodnie z treścią art. 138 kro w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przy czym chodzi tu o zmianę istotną bądź to w obszarze usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego bądź też możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego, czy też na obu tych płaszczyznach. (uchwała Sądu Najwyższego z 16 grudnia 1987 roku III CZP 91/86).

76) Wysokość dotychczasowego świadczenia alimentacyjnego została ustalona 3 lata temu. Przeprowadzone postępowanie wykazało przy tym istotną zmianę stosunków pomiędzy stronami, odnotowaną w płaszczyźnie uzasadnionych kosztów utrzymania uprawnionej, jak i możliwości majątkowych pozwanego oraz matki małoletniej powódki. Bezspornym jest fakt, iż wraz z wiekiem zwiększają się także potrzeby dziecka. Wpływ na zmianę kosztów utrzymania stron ma także aktualny, powszechnie wiadomy fakt w postaci inflacji i wzrostu cen towarów oraz usług, który stanowi okoliczność od stron niezależną. W okresie tym zwiększyły się ceny, zwłaszcza żywności, czy odzieży.

77) Istotną niezmienną jest to, że powódka, uczęszczająca do szkoły nie posiada własnych możliwości zarobkowych, aby utrzymać się samodzielnie. Nie dysponuje także majątkiem, który mógłby stanowić jej źródło utrzymania. Łączna kwota usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej sięgająca ok. 2800 zł nie stanowi przejawu jej zbytku. Jednostkowe kwoty odpowiadają przy tym wydatkom małoletnich w wieku powódki. Nie bez znaczenia dla rozstrzygnięcia był również fakt, że dotychczasowe alimenty w aktualnym stanie faktycznym nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb małoletniej powódki.

78) Matka powódki spełnia swój obowiązek alimentacyjny względem córki zarówno poprzez osobistą opiekę, jak również ponosząc koszty jej utrzymania z własnych dochodów. Posiada stałe źródło utrzymania, bowiem prowadzi własną działalność gospodarczą na podstawie umowy o franczyzę, która w ostatnich latach w związku z pandemią, a obecnie rosnącą inflacją nie jest stabilna. Ponadto jak sama przyznała podczas przesłuchania aktualnie podejmuje leczenie w związku ze stwierdzoną

u niej depresją, co zwiększa jej wydatki w zakresie terapii oraz leków.

79) Odnosząc się natomiast do sytuacji zarobkowej i majątkowej pozwanego to w chwili obecnej jego sytuacja materialna jest stosunkowo lepsza. Posiada on wiele źródeł dochodów z których utrzymuje siebie oraz częściowo swoich pełnoletnich synów. Wobec powyższego kwota raty alimentacyjnej w wysokości 1400 zł w obecnych warunkach ekonomicznych pozwanego nie jest kwotą wygórowaną. Ponadto w świetle ujawnionych okoliczności Sąd dostrzegł, że pozwany chętnie partycypował w kosztach utrzymania małoletniej powódki powyżej dotychczas zasądzonych na jej rzecz alimentów. Dziecko ma prawo do równej stopy życiowej z rodzicem, a rodzic jest zobowiązany dzielić się z dzieckiem nawet najskromniejszym dochodem.

80) Ustalając wysokość raty alimentacyjnej Sąd miał również na uwadze, że pozwany aktualnie utrzymuje swoich pełnoletnich synów. W tym miejscu należy zaaprobować stanowisko orzecznictwa, iż osiągnięcie samodzielności przez dziecko, w rozumieniu art. 133 § 1 kro, zakłada zdobycie przez nie odpowiadających jego uzdolnieniom i predyspozycjom kwalifikacji zawodowych. Rodzice winni zatem łożyć na utrzymanie i wykształcenia także pełnoletniego dziecka, zdobywającego kwalifikacje zawodowe, odpowiadające jego uzdolnieniom i predyspozycjom, np. uczącego się w szkole. Warunkiem jest tylko, by był to czas rzeczywistej nauki (por. wyrok SN z 26 listopada 1998 r., I CKN 898/97).

81) Nie mniej jednak stan faktyczny wykazał, że najstarszy syn O. jest już zasadniczo usamodzielniony, pracuje i co więcej dokłada się do wspólnych rachunków. Natomiast O., który aktualnie jest uczniem klasy maturalnej tylko częściowo, ale w nieco szerszym zakresie niż jego brat jest wspierany finansowo przez ojca. Ponadto w tym miejscu należałoby podkreślić, że A. C. nie pobierała zasądzonych alimentów na rzecz młodszego z synów, gdy ten jeszcze z nią mieszkał i w dalszym ciągu ich nie pobiera, choć obowiązek ten do chwili obecnej nie został uchylony. Ponadto za jej wkład w utrzymanie synów można uznać udostępnienie im domu, który jest jej własnością.

82) W świetle niniejszych okoliczności, fakt utrzymywania przez pozwanego pełnoletnich synów ma istotne znaczenie dla sprawy, jednakże nie może w głównej mierze determinować wysokości obowiązku alimentacyjnego ojca względem małoletniej córki, która w porównaniu do swoich starszych braci nie jest osobą całkowicie usamodzielnioną.

83) Reasumując zatem wszystkie ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sąd doszedł do przekonania, że zgłoszone przed Sądem przez stronę powodową żądanie zwiększenia alimentów na jego rzecz zasługiwało na częściowe uwzględnienie w odniesieniu do kwoty 1400 zł miesięcznie.

W ocenie Sądu zasądzona kwota jest adekwatna do możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego oraz usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki. Natomiast w pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

84) Na koszty strony powodowej w niniejszej sprawie złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3600 zł (§ 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie). Biorąc pod uwagę, że strona powodowa utrzymała się z żądaniem w ok. 50 %, pozwany powinien zatem pokryć koszty w tej części, tj. w kwocie 1800 zł. Mając zatem na uwadze wynik postępowania w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie art. 102 kpc, dokonując stosunkowego rozdzielenia kosztów, zasądził z tego tytułu od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 1800 zł. W pozostałym zakresie, mając na względzie sytuację majątkową stron, a zwłaszcza strony powodowej odstąpiono od obciążania stron kosztami postępowania.

85) O odsetkach na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych orzeczono w myśl przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c., natomiast o natychmiastowej wykonalności punktu 1 wyroku Sąd orzekł na mocy art. 333 § 1 pkt 1 k.p.c.

86) R., 21 marca 2023 roku sędzia Grażyna Grzbczyk